

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรในด้าน ประเภท เนื้อหา อายุ และแหล่งผลิตของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่อ้างอิง และศึกษาพฤติกรรมการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในการเขียนเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ในด้านเหตุผล วิธีการค้น และแหล่งที่ใช้ค้น สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างอิง

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐาน 4 ประการ คือ

1. รายงานการวิจัยเป็นประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำนวนมากที่สุด ที่นักศึกษานำมาอ้างอิงในการเขียนเอกสารวิจัยส่วนบุคคล
2. เนื้อหาวิชาจำนวนมากที่สุดที่นักศึกษานำมาอ้างอิงเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับหมวดวิทยาศาสตร์
3. สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างอิงจำนวนมากที่สุด มีกลุ่มอายุ 1-5 ปี และแหล่งผลิตคือหน่วยงานราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม
4. นักศึกษาส่วนใหญ่อ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยเพื่อแสดงความน่าเชื่อถือของข้อมูล และใช้วิธีการค้นจากบัตรรายการ แหล่งที่ใช้คือ ห้องสมุดวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 39 และหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 9 ปีการศึกษา 2539-2540 จำนวนทั้งสิ้น 172 เล่ม และได้บันทึกรายละเอียดของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิง ตามที่ปรากฏในหน้าบรรณานุกรมท้ายเล่มของเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

2. การแจกแบบสอบถามให้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 39 และหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 9 จำนวน 172 คน โดยได้สอบถามเกี่ยวกับเหตุผล วิธีการค้น และแหล่งที่ใช้ค้น สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างอิง และได้รับแบบสอบถามกลับคืน 145 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.30 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด

ผลการวิจัย สรุป และอภิปรายผล ดังนี้

การอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ในด้านประเภท เนื้อหา อายุ และแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่อ้างอิง

จากเอกสารวิจัยส่วนบุคคลจำนวน 172 เล่ม ที่นำมาวิเคราะห์ พบว่า มีจำนวนการอ้างอิงรวมทั้งสิ้น 4,005 รายการ เป็นการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยรวม 2,270 รายการ ซึ่งเป็นรายการอ้างอิงที่ไม่สมบูรณ์ และไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ 74 รายการ ดังนั้นจำนวนสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จึงมีจำนวน 2,196 รายการ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 54.83 ของจำนวนสิ่งพิมพ์ที่ได้รับการอ้างอิงทั้งหมด การอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำนวน 2,196 รายการ จำแนกได้ดังนี้

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) จำนวน 101 เล่ม มีรายการอ้างอิงทั้งหมด 1,657 รายการ เป็นรายการอ้างอิงที่เป็นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำนวน 1,274 รายการ (ร้อยละ 58.02)

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน (ปรอ.) จำนวน 71 เล่ม มีรายการอ้างอิงทั้งหมด 2,348 รายการ เป็นรายการอ้างอิงที่เป็นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำนวน 922 รายการ (ร้อยละ 41.98)

สำหรับค่าพิสัย (ช่วงข้อมูล) ของจำนวนการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย พบว่า นักศึกษาหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) ส่วนใหญ่จำนวน 59 คน (ร้อยละ 58.41) อ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในเอกสารวิจัยส่วนบุคคลเป็นจำนวนระหว่าง 1-10 รายการ รองลงมานักศึกษาจำนวน 22 คน (ร้อยละ 21.78) อ้างอิงเป็นจำนวนระหว่าง 11-20 รายการ ในขณะที่ นักศึกษาหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน (ปรอ.) ส่วนใหญ่จำนวน 39 คน (ร้อยละ

54.93) อ้างถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในเอกสารวิจัยส่วนบุคคลเป็นจำนวนระหว่าง 1-10 รายการ รองลงมา นักศึกษาจำนวน 20 คน (ร้อยละ 28.17) อ้างถึงเป็นจำนวนระหว่าง 11-20 รายการ

1. ประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงถึง

สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงถึงมากที่สุดคือ สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภท รายงานการวิจัย 529 รายการ (ร้อยละ 24.09) รองลงมา เป็นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภท ตำรา 525 รายการ (ร้อยละ 23.90) และสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทที่ได้รับการอ้างอิงถึงน้อยที่สุดคือ ทำเนียบนาม 6 รายการ (ร้อยละ 0.27)

ผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ คุณาวุฒิ เทียมทอง (2527 : บทคัดย่อ) พัชรี ชัยพินิจจร (2531 : บทคัดย่อ) และ พรสุข พงศ์วุฒิสักดิ์ (2535 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงถึงมากที่สุดคือ รายงานการวิจัย

ผลการวิจัยในส่วนนี้ พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่กำหนดไว้ว่า รายงานการวิจัย เป็นประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำนวนมากที่สุดที่นักศึกษานำมาอ้างอิงในการเขียนเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

จากผลการวิเคราะห์การอ้างอิงที่ปรากฏว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภท รายงานการวิจัย ได้รับการอ้างอิงถึงมากที่สุดนั้น เนื่องจากสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทนี้นอกจากรายงานผลการวิจัย สรุปย่อผลการวิจัย ได้รวมถึง วิทยานิพนธ์ เอกสารวิจัยส่วนบุคคล รายงานการสำรวจ โครงการศึกษา รายงานการศึกษาคูณ และรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเอกสารเหล่านี้เป็นเอกสารปฐมภูมิ มีความสำคัญในการที่จะนำไปอ้างอิง และให้ข้อมูลที่ค้นพบใหม่ๆ ตลอดจนเป็นสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิสายาต่างๆ และข้อเสนอแนะที่น่าสนใจ นักศึกษาสามารถใช้ข้อมูลจากรายงานการวิจัยเหล่านั้นมาอ้างอิงในการเขียนเอกสารวิจัยส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ ตลอดจนมีความจำเป็นต้องค้นคว้าเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษารุ่นเก่าๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนเอกสารวิจัย นอกจากนี้จะสังเกตได้ว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทตำรา ได้รับการอ้างอิงถึงเป็นจำนวนมากจากรายงานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากตำราส่วนใหญ่เป็น เอกสารประกอบการสอน หัวข้อคำบรรยาย เอกสารประกอบการบรรยาย โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ รายงานประกอบการศึกษาทางวิชาการ เอกสารประกอบการฝึกอบรม ซึ่งนักศึกษานำมาใช้ประกอบการศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยเอกสารตำราต่างๆเหล่านี้เป็นแหล่งทางวิชาการที่สำคัญสำหรับการศึกษิตตามหลักสูตรของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรเป็นอย่างดี

2. เนื้อหาของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิง

ในการเขียนเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ได้แบ่งเนื้อหาลักษณะวิชาของเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ได้เป็น 6 ลักษณะวิชา คือ การเศรษฐกิจ การเมือง ยุทธศาสตร์ การทหาร สังคมจิตวิทยา และ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงานและสิ่งแวดล้อม

ในด้านเนื้อหาของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิง ได้จำแนกเนื้อหาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเนื้อหาวิชาทางทหาร ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น 10 หมวด และกลุ่มเนื้อหาวิชาทั่วไป ซึ่งแบ่งย่อย เป็น 12 หมวด ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยกลุ่มเนื้อหาวิชาทั่วไป ได้รับการอ้างอิงมากกว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยกลุ่มเนื้อหาวิชาทางทหาร โดยกลุ่มเนื้อหาวิชาทั่วไปได้รับการอ้างอิงถึง 1,856 รายการ (ร้อยละ 84.52) และกลุ่มเนื้อหาวิชาทางทหาร ได้รับการอ้างอิงถึง 340 รายการ (ร้อยละ 15.48)

เมื่อวิเคราะห์หมวดวิชาย่อยของกลุ่มเนื้อหาวิชาทางทหาร พบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่มีเนื้อหาวิชาการกำลังพลได้รับการอ้างอิงมากที่สุด 91 รายการ (ร้อยละ 4.12) รองลงมาเป็นวิชาการทหารทั่วไป 77 รายการ (ร้อยละ 3.53) ส่วนวิชาที่ได้รับการอ้างอิงน้อยที่สุดคือ วิชาการข่าว 2 รายการ (ร้อยละ 0.08)

เมื่อวิเคราะห์หมวดวิชาย่อยของกลุ่มเนื้อหาวิชาทั่วไป พบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยวิชาสังคมศาสตร์ ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด 1,358 รายการ (ร้อยละ 61.90) รองลงมาเป็นวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ 337 รายการ (ร้อยละ 15.33) ส่วนวิชาที่ได้รับการอ้างอิงน้อยที่สุดคือ วิชาจิตวิทยา 4 รายการ (ร้อยละ 0.18)

ผลการวิจัยส่วนนี้จึงไม่สอดคล้องตามสมมติฐานข้อ 2 ที่กำหนดว่า เนื้อหาวิชาจำนวนมากที่สุดที่นักศึกษานำมาอ้างอิง เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับหมวดวิชายุทธศาสตร์

การที่ผลการวิจัย พบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยมีเนื้อหาในหมวดวิชาสังคมศาสตร์ ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด 1,358 รายการ ในขณะที่เนื้อหาหมวดวิชายุทธศาสตร์ได้รับการอ้างอิงเพียง 40 รายการเท่านั้น อาจเนื่องจากการกำหนดขอบเขตเนื้อหาของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยหมวดสังคมศาสตร์ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาวิชากว้างขวางมาก โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. เนื้อหาเกี่ยวกับ เศรษฐศาสตร์ จำนวน 168 รายการ ในลักษณะวิชาการเศรษฐกิจ
2. เนื้อหาเกี่ยวกับ การพาณิชย์ จำนวน 142 รายการ ในลักษณะวิชาการเศรษฐกิจ
3. เนื้อหาเกี่ยวกับ การศึกษา จำนวน 193 รายการ ในลักษณะวิชาสังคมจิตวิทยา
4. เนื้อหาเกี่ยวกับ การบริการสังคม จำนวน 174 รายการ ในลักษณะวิชาสังคมจิตวิทยา
5. เนื้อหาเกี่ยวกับ กฎหมาย จำนวน 98 รายการ ในลักษณะวิชาสังคมจิตวิทยา
6. เนื้อหาเกี่ยวกับ รัฐศาสตร์ จำนวน 236 รายการ ในลักษณะวิชาการเมือง
7. เนื้อหาเกี่ยวกับ รัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 258 รายการ ในลักษณะวิชาการเมือง และ ยุทธศาสตร์
8. เนื้อหาเกี่ยวกับ การสื่อสาร จำนวน 89 รายการ ในลักษณะวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงานและสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้แล้วเมื่อพิจารณาลักษณะวิชา 6 ลักษณะวิชา พบว่า เอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาอยู่ในลักษณะวิชาสังคมจิตวิทยา จำนวน 52 เล่ม (ร้อยละ 30.23) และลักษณะวิชาการเศรษฐกิจ จำนวน 41 เล่ม (ร้อยละ 23.84) ในขณะที่เอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาอยู่ในลักษณะวิชายุทธศาสตร์ จำนวน 21 เล่ม (ร้อยละ 12.21) นอกจากนี้หมวดวิชายุทธศาสตร์มีเนื้อหาครอบคลุมเฉพาะทฤษฎีทางด้านองค์ประกอบของความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ และกำลังอำนาจแห่งชาติเท่านั้น ดังนั้น สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยส่วนใหญ่ที่ได้รับการอ้างอิง จึงมีเนื้อหาอยู่ในหมวดวิชาสังคมศาสตร์ นอกจากนี้เหตุผลอีกประการหนึ่งที่พบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่มีขอบเขตเนื้อหาวิชาในหมวดวิชายุทธศาสตร์ที่ได้รับการอ้างอิงเป็นจำนวนน้อย อาจเนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบัน กองทัพจะเน้นการพัฒนาด้านกำลังพล การพัฒนาประเทศ และการฝึกศึกษาให้แก่กำลังพลในกองทัพ เป็นหลัก ตลอดจนเป็นที่น่าสังเกตว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่มีขอบเขตเนื้อหาในหมวดวิชาการกำลังพลได้รับการอ้างอิงมากกว่าหมวดวิชายุทธศาสตร์ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากหัวข้อเอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่นักศึกษาเลือกมาทำวิจัยนั้นจะแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ของประเทศที่อยู่ในความสนใจของนักศึกษาในแต่ละปี และอาจจะเนื่องมาจากการเปิดการศึกษาในหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน ดังนั้นเนื้อหาที่นักศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวให้ความสนใจ จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการทหารเป็นส่วนน้อย โดยจะเน้นเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นเนื้อหาส่วนใหญ่จึงอยู่ในหมวดวิชาสังคมศาสตร์

เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงจำแนกตามประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย พบว่า ในกลุ่มเนื้อหาวิชาทางทหาร วิชาการกำลังพลได้รับการอ้างอิงในสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยเกือบทุกประเภท ยกเว้น จุลสาร เพียงประเภทเดียวที่ไม่ปรากฏการอ้างอิง อาจเนื่องจากหน่วยงานราชการไม่มีการเผยแพร่จุลสารออกมาอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ วิชาการกำลังพล ได้รับ

การอ้างอิงในสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทรายงานการวิจัย และระเบียบกฎข้อบังคับและคู่มือ เป็นจำนวนมาก อาจเนื่องจากส่วนหนึ่งของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย ประเภทรายงานการวิจัย รวมไปถึงเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับทางการทหาร ด้านการกำลังพลเป็นจำนวนมาก ซึ่งนักศึกษาจำเป็นต้องค้นคว้าจากข้อมูลเหล่านี้เป็นพื้นฐาน ในการเขียนเอกสารวิจัยฯ นอกจากนี้ การเขียนเอกสารวิจัย ฯ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการอ้างอิง ระเบียบกฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นเอกสารปฐมภูมิที่สร้างความน่าเชื่อถือให้แก่งานเขียนของนักศึกษาอีกด้วย ในขณะที่วิชาการทหารทั่วไป ได้รับการอ้างอิงในสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย ประเภท ตำรา เป็นจำนวนมาก เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา และการฝึกทางทหาร หัวข้อคำบรรยาย และข้อมูลหลักสูตรการศึกษาทางทหารด้านต่าง ๆ และเป็นที่น่าสนใจว่า วิชาการข่าว และ วิชาการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ได้รับการอ้างอิงเป็นจำนวนน้อย อาจเนื่องจาก เนื้อหาของเอกสารวิจัย ฯ ของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นนี้ เน้นหนักทางด้านการศึกษาและการพัฒนาประเทศ การทหารกับการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรของกองทัพ ในขณะที่ทางด้านการข่าวกรอง การพัฒนาการสื่อสารของกองทัพ มีการศึกษาเป็นจำนวนน้อย

สำหรับกลุ่มเนื้อหาของวิชาทั่วไป พบว่า เนื้อหาวิชาสังคมศาสตร์ ได้รับการอ้างอิงในสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยทุกประเภท โดยพบมากตามลำดับ ดังนี้ คือ ตำรา รายงานการวิจัย วารสาร และแผนพัฒนา สาเหตุที่วิชาสังคมศาสตร์ ได้รับการอ้างอิงเป็นจำนวนมาก เนื่องจาก บทเรียนในหลักสูตรของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรส่วนใหญ่ จัดอยู่ในวิชาดังกล่าวนี้ ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่กว้างขวางครอบคลุมเนื้อหาวิชาหลายประเภท โดยเน้นในเรื่องของความมั่นคงของชาติทางด้านยุทธศาสตร์ การเมือง การทหาร การเศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา สาขาวิชาที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ เหล่านี้ ได้มากที่สุดคือ สังคมศาสตร์ นั่นเอง ในขณะที่วิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ได้รับการอ้างอิงในสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทรายงานการวิจัย และตำราเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาของเอกสารวิจัย ฯ ของนักศึกษาหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน (ปรอ.) ซึ่งอยู่ในลักษณะวิชาการเศรษฐกิจ จำนวน 32 เล่ม (ร้อยละ 45.07) โดยจะเน้นทางด้านการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมด้านต่าง ๆ เช่น สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รถยนต์ อ้อยและน้ำตาล การก่อสร้าง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเอกสารวิจัยของนักศึกษาหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) เกี่ยวกับเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ได้แก่ ดาวเทียม โทรศัพท์มือถือ และอินเทอร์เน็ต ตลอดจนการศึกษาการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีเนื้อหาอยู่ในลักษณะวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน และสิ่งแวดล้อม จำนวน 11 เล่ม (ร้อยละ 10.90) ในขณะที่ วิชาปรัชญา ศาสนา ภาษา และวรรณคดี ไม่ปรากฏการอ้างอิงในสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยทุกประเภท เนื่องจากอาจไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องและสำคัญพอในการที่นักศึกษาจะนำมาอ้างอิง หรือไม่อยู่ในความสนใจของนักศึกษาที่จะเลือกมาทำวิจัยในขณะนั้น

2. อายุของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิง

ในด้านอายุของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิง ได้แบ่งกลุ่มอายุของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยออกเป็น 7 กลุ่มคือกลุ่มต่ำกว่า 1 ปี, 1-5 ปี, 6-10 ปี, 11-15 ปี, 16-20 ปี, 21-25 ปี และมากกว่า 25 ปีขึ้นไป แต่ในที่นี้จะกล่าวถึง กลุ่มอายุ 1-5 ปีขึ้นไป เนื่องจากไม่ปรากฏการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในกลุ่มอายุต่ำกว่า 1 ปี ผลการวิจัยพบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่มีกลุ่มอายุ 1-5 ปี ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด 1,035 รายการ (ร้อยละ 47.12) รองลงมาได้แก่ สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่มีกลุ่มอายุ 6-10 ปี จำนวน 575 รายการ (ร้อยละ 26.19) ส่วนสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงน้อยที่สุดคือ สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่มีกลุ่มอายุ 21-25 ปี จำนวน 85 รายการ (ร้อยละ 3.88)

เมื่อพิจารณาอายุของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงตามประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย พบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงเกือบทุกประเภทเป็นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่มีกลุ่มอายุ 1-5 ปี มากที่สุด ยกเว้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทกฎหมาย ที่มีกลุ่มอายุ 6-10 ปี จำนวนมากที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทรายงานสถิติ และจุลสาร ที่ได้รับการอ้างอิงมีอายุอยู่ใน 3 กลุ่มอายุเท่านั้นคือ กลุ่มอายุ 1-5 ปี, 6-10 ปี, และ 11-15 ปี สำหรับสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภททำเนียบนามที่ได้รับการอ้างอิง มีอายุอยู่ในกลุ่มอายุเดียวเท่านั้นคือ 1-5 ปี

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปานะรี คชโคตร (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าสารนิเทศที่มีอายุในช่วง 1-5 ปี ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประพิมพร สติรพัฒนานนท์ (2527 : บทคัดย่อ) และคุณาวุฒิ เทียมทอง (2527 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดมีอายุไม่เกิน 5 ปี ผลการวิจัยของ พชรี ชัยพินิจขจร (2531 : บทคัดย่อ) พรสุข พงศ์วิมลศักดิ์ (2535 : บทคัดย่อ) และมุกดา ช่อมาก (2526 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดมีอายุในช่วง 0-5 ปี

ผลการวิจัยส่วนนี้ พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่กำหนดไว้ว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างอิงจำนวนมากที่สุดมีอายุในกลุ่ม 1-5 ปี

การที่ผลการวิจัย พบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่มีกลุ่มอายุ 1-5 ปี ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด แสดงว่านักศึกษาต้องการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ทันสมัย ให้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากมีนักศึกษาจากภาคเอกชนเข้ามาร่วมศึกษาด้วย การนำข้อมูลมาใช้ประกอบการเขียน

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์ โดยเฉพาะข้อมูลทางด้านเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่ทันสมัย สามารถนำมาใช้อ้างอิงได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้พบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทกฎหมายที่มีกลุ่มอายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป ได้รับการอ้างอิงเป็นจำนวนมาก อาจจะเป็นเนื่องจากเป็นเอกสารเก่าแก่ที่มีข้อมูลพื้นฐานทางกฎหมาย เป็นสิ่งพิมพ์ปฐมภูมิที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการนำมาอ้างอิง ในขณะที่สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทระเบียบกฎหมายข้อบังคับและคู่มือที่มีกลุ่มอายุ 1-5 ปี ได้รับการอ้างอิงจำนวนมาก อาจเนื่องจากเป็นสิ่งพิมพ์ปฐมภูมิที่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระเบียบข้อบังคับอยู่เป็นระยะๆ นักศึกษาจึงต้องการข้อมูลที่มีความทันสมัย นอกจากนี้ สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทแผนพัฒนามาก็ได้รับการอ้างอิงในกลุ่มอายุ 1-5 ปี เป็นจำนวนมาก เนื่องจากการเขียนเอกสารวิจัยๆ ของนักศึกษามีหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงในระดับชาติเช่นนี้ จำเป็นต้องได้รับข้อมูลที่ทันสมัย น่าเชื่อถือ ซึ่งแผนพัฒนาด้านต่างๆ มีการผลิตออกมาเป็นช่วงๆ เช่น แผน 3 ปี แผน 5 ปี แผน 10 ปี เป็นต้น ซึ่งจะเป็นแผนแม่บททั้งระยะสั้นและระยะยาว ใช้ประกอบเป็นข้อมูลได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ในภาพรวมกลุ่มอายุของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิง แสดงให้เห็นว่าข้อมูลที่ทันสมัยที่สุดจะได้รับการอ้างอิงมากที่สุด และลดปริมาณการอ้างอิงลงตามกลุ่มอายุที่เพิ่มขึ้น

4. แหล่งผลิตของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิง

ในด้านแหล่งผลิตของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิง ได้จำแนกแหล่งผลิตของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยออกเป็น 16 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า แหล่งผลิตสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดคือ กระทรวงกลาโหม 497 รายการ (ร้อยละ 22.66) รองลงมาได้แก่ ทบวงมหาวิทยาลัย 431 รายการ (ร้อยละ 19.62) ส่วนแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงน้อยที่สุดคือ กระทรวงการต่างประเทศ 12 รายการ (ร้อยละ 0.54)

ผลการวิจัยในส่วนนี้พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่กำหนดไว้ว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างอิงจำนวนมากที่สุดมีแหล่งผลิตคือ หน่วยงานราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม

จากผลการวิเคราะห์การอ้างอิงที่ปรากฏว่า แหล่งผลิตสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดคือ หน่วยงานราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม อาจเนื่องจากประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดคือ รายงานการวิจัย ได้แก่ เอกสารวิจัยส่วนบุคคล ซึ่งผลิตโดยวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงกลาโหม จึงทำให้สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยของหน่วยงานราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหมได้รับการอ้างอิงมากที่สุด

เมื่อพิจารณาแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงถึงตามประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย พบว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงถึงประเภท รายงานการวิจัย ที่มีแหล่งผลิตคือ กระทรวงกลาโหม มีจำนวนมาก รองลงมาได้แก่ ตำรา ในขณะที่ รายงานสถิติ กฎหมาย วารสาร จุลสาร แผนพัฒนา และสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทอื่นๆ มีแหล่งผลิตคือ สำนักนายกรัฐมนตรี จำนวนมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากมีข้อมูลส่วนใหญ่ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนวิสาหกิจของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัด แผนลงทุนจังหวัด แผนป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ เป็นต้น ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญที่นักศึกษานำมาใช้อ้างอิงถึงส่วนสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทรายงานการประชุม-สัมมนา ตำรา มีแหล่งผลิตคือ ทบวงมหาวิทยาลัย จำนวนมาก อาจจะเป็นเนื่องจากเป็นสิ่งพิมพ์ที่มหาวิทยาลัยต่างๆผลิตขึ้นเพื่อใช้ประกอบในการศึกษาและการสอน ตลอดจนรายงานการประชุม-สัมมนาทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยต่างๆจัดขึ้น และได้ผลิตออกเผยแพร่เป็นผลงานทางวิชาการ ในขณะที่สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทรายงานประจำปี มีแหล่งผลิตคือ กระทรวงคมนาคม จำนวนมาก เนื่องจากมีข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ รายงานประจำปีของกรมทางหลวง และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย เป็นต้น จะเห็นได้ว่าสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทรายงานการวิจัย รายงานการประชุม-สัมมนา ตำรา กฎหมาย วารสาร และแผนพัฒนา เป็นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทหลักๆ ที่มีความสำคัญ เนื่องจากแหล่งผลิตเกือบทุกแหล่งได้ผลิตสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทดังกล่าว

พฤติกรรมอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในการเขียนเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ในด้านเหตุผล วิธีการค้น และแหล่งที่ใช้ค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างอิงถึง

1. เหตุผลในการนำสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยมาอ้างอิงถึง

ในการศึกษาเหตุผลในการนำสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยมาอ้างอิงถึง มีจำนวนผู้ตอบ 145 คน (ร้อยละ 100.00) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เหตุผลที่นักศึกษาคำนึงถึงมากที่สุดในการนำสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยมาอ้างอิงถึง คือ เพื่อยืนยันว่าข้อมูลนั้นถูกต้อง 139 คน (ร้อยละ 95.86) เหตุผลรองลงมาคือ เพื่อแสดงความน่าเชื่อถือของข้อมูล 136 คน (ร้อยละ 93.80) และเพื่อให้งานเขียนของตนเองมีความน่าเชื่อถือ 126 คน (ร้อยละ 86.90) ส่วนเหตุผลที่คำนึงถึงน้อยที่สุดคือ เพื่อวิเคราะห์วิจารณ์งานเขียนของนักวิชาการคนอื่นๆ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาในเอกสารวิจัยส่วนบุคคล 77 คน (ร้อยละ 53.10)

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มารศรี ลือประเสริฐ (2530 : บทคัดย่อ) และ ปานะรี กชโคตร (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าเหตุผลในการอ้างถึงที่ผู้เขียนคำนึงถึงมากที่สุดคือ เพื่อยืนยันว่าข้อมูลนั้นถูกต้อง แตกต่างไปจากผลการวิจัยของ Cullars (1992 : 325-342) ซึ่งพบว่า เหตุผลที่ผู้เขียนคำนึงถึงมากที่สุดคือ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับงานเขียนนั้นแก่ผู้อ่าน

ผลการวิจัยส่วนนี้พบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 ที่กำหนดไว้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อ้างถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย เพื่อแสดงความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การที่ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาอ้างถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย ด้วยเหตุผลคือ เพื่อยืนยันว่าข้อมูลนั้นถูกต้องจำนวนมากที่สุด 139 คน ในขณะที่อ้างถึงเพื่อแสดงความน่าเชื่อถือของข้อมูล 136 คน ซึ่งนับว่าเป็นจำนวนการอ้างถึงโดยใช้เหตุผลดังกล่าวที่ใกล้เคียงกันมาก ดังนั้นนักศึกษายังพิจารณาถึงการอ้างถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยโดยเน้นข้อมูลที่มีความถูกต้อง และน่าเชื่อถือสูง เพื่อให้การเขียนเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ปรากฏผลงานออกมาเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประกอบการศึกษาค้นคว้าต่อไปได้เป็นอย่างดี

เมื่อวิเคราะห์เหตุผลในการนำสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยมาอ้างถึงจำแนกตามประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างถึง พบว่านักศึกษายใช้เหตุผลในการอ้างถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยเกือบทุกประเภทคือ เพื่อยืนยันว่าข้อมูลนั้นถูกต้อง จำนวนมาก ในขณะที่ใช้เหตุผลในการอ้างถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทรายงานการวิจัย และตำรา เพื่อแสดงความน่าเชื่อถือของข้อมูล นักศึกษายใช้จุดสนใจในการอ้างถึง เพราะเป็นงานที่มีข้อความหรือความคิดเห็นที่สมควรจะนำมาอ้างถึง และเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์งานเขียนของนักวิชาการคนอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาในเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

2. วิธีการค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างถึง

ในด้านวิธีการค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างถึง มีจำนวนผู้ตอบ 145 คน (ร้อยละ 100.00) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษายใช้วิธีการค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างถึง ด้วยวิธีค้นจากเครื่องมือช่วยค้นมากที่สุด 140 คน (ร้อยละ 96.55) รองลงมาคือ วิธีการค้นจากบุคคล 134 คน (ร้อยละ 92.41) และค้นจากรายการอ้างอิงทำวรรณกรรมน้อยที่สุด 128 คน (ร้อยละ 88.27)

สำหรับวิธีการค้นจากเครื่องมือช่วยค้น พบว่า ใช้วิธีการค้นจากบัตรรายการมากที่สุด 136 คน และวิธีการค้นจากบุคคล พบว่า ใช้วิธีค้นข้อมูลจากเพื่อนร่วมงานมากที่สุด 131 คน

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ คุณาวุฒิ เทียมทอง (2527 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่า ผู้เขียนส่วนใหญ่ใช้วิธี การค้นเอกสารจากบัตรรายการ แต่แตกต่างกับผลการวิจัยของ ปานะรี คช-โคตร (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้เขียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการค้นเอกสาร โดยวิธีค้นจากบุคคล และจาก ผลงานวิจัยของ Mooko และ Aina (1998 : 359-365) พบว่า ผู้เขียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการค้นจาก เพื่อนร่วมงาน

ผลการวิจัยส่วนนี้ พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 ที่กำหนดไว้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ วิธีการค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจากบัตรรายการ เนื่องจากบัตรรายการเป็นเครื่องมือสืบค้นพื้นฐานที่ ห้องสมุดแทบทุกแห่งมีให้บริการอยู่แล้ว

เมื่อวิเคราะห์วิธีการค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามประเภท พบว่า นักศึกษาค้นสิ่งพิมพ์ รัฐบาลไทยประเภท รายงานประจำปี รายงานสถิติ รายงานการประชุม-สัมมนา จุลสาร และสิ่งพิมพ์ รัฐบาลไทยประเภทอื่นๆ โดยใช้วิธีการค้นจากเพื่อนร่วมงาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากเพื่อนร่วมงานเป็นผู้ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังนั้นนักศึกษาจึงสามารถค้นหาข้อมูลได้ง่าย รวดเร็ว และตรงกับความต้องการมากที่สุด วารสาร ใช้วิธีการค้นโดยใช้บัตรบรรณานุกรม ส่วนแผนพัฒนา ใช้วิธีการค้น โดยจากรายการอ้างอิงทำวรรณกรรม และบรรณานุกรม ในขณะที่ รายงานการวิจัย ตำรา และ ระเบียบกฎข้อบังคับและคู่มือ ใช้วิธีการค้นจากรายการอ้างอิงทำวรรณกรรม อาจเนื่องจากนัก ศึกษาสามารถค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่นักศึกษาสนใจจากรายการอ้างอิงทำเล่มของสิ่ง พิมพ์รัฐบาลไทยประเภทดังกล่าวเพิ่มเติมได้ ส่วน ทำเนียบนาม ใช้วิธีการค้นโดยใช้บรรณานุกรม เพียงวิธีการเดียว

3. แหล่งที่ใช้ค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างอิง

ในด้านแหล่งที่ใช้ค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างอิง มีจำนวนผู้ตอบ 145 คน (ร้อยละ 100.00) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้แหล่งที่ใช้ค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างอิงคือ แหล่งสารนิเทศที่เป็นห้องสมุด 138 คน (ร้อยละ 95.17) รองลงมาได้แก่ แหล่งสารนิเทศส่วนบุคคล 106 คน (ร้อยละ 73.10) และแหล่งสารนิเทศที่นักศึกษานำมาใช้ที่น้อยที่สุดคือ แหล่งสารนิเทศ อื่นๆ 87 คน (ร้อยละ 60.00)

สำหรับแหล่งสารนิเทศส่วนบุคคล พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารนิเทศของตนเอง มากที่สุด จำนวน 101 คน (ร้อยละ 69.65) ในขณะที่แหล่งสารนิเทศที่เป็นห้องสมุด พบว่า นัก ศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดภายในหน่วยงานของตน จำนวน 132 คน (ร้อยละ 91.03) และแหล่ง

สารนิเทศอื่นๆ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารนิเทศที่เป็นหน่วยงานราชการมากที่สุด จำนวน 74 คน (ร้อยละ 51.03)

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ คุณาวุฒิ เทียมทอง (2527 : บทคัดย่อ) ปานะริคชโคตร (2539 : บทคัดย่อ) และ Mooko และ Aina (1998 : 359-365) พบว่า แหล่งที่ผู้เขียนใช้ค้นเอกสารส่วนใหญ่คือ แหล่งสารนิเทศที่เป็นห้องสมุด ซึ่งแตกต่างกับผลงานวิจัยของ มารศรี ลือประเสริฐ (2530 : บทคัดย่อ) พบว่า แหล่งที่ผู้เขียนใช้ค้นเอกสารส่วนใหญ่คือ แหล่งสารนิเทศของตนเอง

ผลการวิจัยในส่วนนี้ พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 ที่กำหนดไว้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้แหล่งที่ใช้ค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยคือ ห้องสมุดวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

การที่ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้แหล่งที่ใช้ค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างถึงคือ ห้องสมุดวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร จำนวน 114 คน (ร้อยละ 78.62) อาจเนื่องจากการที่นักศึกษาต้องเรียบเรียงเอกสารวิจัยฯ ในขณะที่กำลังศึกษาวิชาอื่นๆ ไปพร้อมกัน ซึ่งทำให้นักศึกษาไม่มีเวลาไปค้นข้อมูลจากแหล่งสารนิเทศอื่นๆ จึงจำเป็นต้องค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่อยู่ใกล้ตัวคือ ห้องสมุดวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

เมื่อวิเคราะห์แหล่งที่ใช้ค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย จำแนกตามประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างถึง พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภท รายงานประจำปี รายงานการประชุม-สัมมนา กฎหมาย ระเบียบกฎข้อบังคับและคู่มือ และสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทอื่นๆ จากแหล่งสารนิเทศที่เป็นหน่วยงานราชการ อาจจะเป็นเนื่องจากเป็นสิ่งพิมพ์ปฐมภูมิมีข้อมูลที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ และสามารถค้นหาได้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบผลิตสิ่งพิมพ์นั้นๆ โดยตรง ในขณะที่นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภท รายงานการวิจัย จากแหล่งสารนิเทศที่เป็นห้องสมุดวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร อาจเนื่องมาจากการที่นักศึกษานำมาอ้างถึงส่วนใหญ่เป็นเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษารุ่นก่อนๆ ซึ่งมีข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา นอกจากนี้ นักศึกษายังค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจากแหล่งสารนิเทศทุกแหล่งอีกด้วย จะเห็นได้ว่า รายงานการวิจัยมีข้อมูลที่หลากหลาย ทันสมัย จากนักวิชาการหลายสาขาอาชีพ จึงมีประโยชน์ในการนำมาอ้างถึงเป็นอย่างมาก ส่วนสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภท รายงานสถิติ ตำรา และวารสาร นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นจากแหล่งสารนิเทศที่เป็นห้องสมุดภายในหน่วยงานของตน อาจเป็นเพราะนักศึกษาสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลในสิ่งพิมพ์นั้นๆ สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภท จุลสาร นักศึกษาค้นจากแหล่งสารนิเทศของตนเอง แหล่งสารนิเทศของผู้เชี่ยวชาญ

ชาญ และหน่วยงานเอกชน ในจำนวนเท่ากัน และค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทแผนพัฒนา จากแหล่งสารนิเทศที่เป็นห้องสมุดภายในหน่วยงานของตน และหน่วยงานราชการ ในจำนวนเท่ากัน อาจเนื่องจากเป็นสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งแต่ละหน่วยงาน จะต้องผลิตและจัดเก็บสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยนั้น ไว้เป็นแหล่งอ้างอิงประกอบในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ

จากผลการวิจัยที่ศึกษาการอ้างอิงที่ปรากฏในรายการบรรณานุกรมท้ายเล่มเอกสารวิจัยส่วนบุคคลนี้สามารถนำไปประยุกต์เป็นแนวทางในการพัฒนาจัดหาทรัพยากรห้องสมุด ให้สอดคล้องกับการใช้ของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ได้ดังนี้

1. การคัดเลือก และจัดหาสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย

1.1 ประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย

ในการคัดเลือกสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยเข้าห้องสมุด บรรณารักษ์ควรให้ความสำคัญ สำคัญกับสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทที่มีการใช้มากเป็นอันดับแรก และจัดหาให้มากพอกับการใช้ เช่น รายงานการวิจัย ตำรา เป็นต้น ส่วนสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยประเภทอื่นๆ ก็ควรพิจารณาจัดหาให้ครบทุกประเภทที่มีการใช้คือ รายงานประจำปี รายงานการประชุม-สัมมนา วารสาร กฎหมาย ระเบียบกฎข้อบังคับและคู่มือ และแผนพัฒนา เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถเลือกใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยได้หลากหลายตามลักษณะของงานวิจัยที่ทำ

1.2 เนื้อหาของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย

บรรณารักษ์ควรคัดเลือกสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยให้มีเนื้อหาที่ครอบคลุมทั้ง 6 ลักษณะวิชาของเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ในหลักสูตรการศึกษาของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร โดยเฉพาะในเนื้อหาสังคมศาสตร์ กฎหมาย วิทยาศาสตร์ประยุกต์ และเนื้อหาทางการทหาร ให้ครอบคลุมทุกสาขาวิชาเป็นหลัก

นอกจากนี้ในการจัดหาสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย บรรณารักษ์ควรติดตามสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ออกใหม่อยู่เสมอ โดยการจัดซื้อ การขอรับบริจาค หรือ แลกเปลี่ยน

2. การจัดเก็บสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย

ห้องสมุดควรจัดทำเครื่องมือช่วยค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ และหัวเรื่องที่กำหนดควรครอบคลุมเนื้อหาของสิ่งพิมพ์รัฐบาลอย่างละเอียด และเฉพาะเจาะจง ตลอดจนควรทำบัตรรายการให้ครบชุด รวมทั้งทำบรรณนิวารสารให้ครบถ้วนเช่นกัน เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถค้นข้อมูลที่ต้องการ ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และยังช่วยให้สิ่งพิมพ์รัฐบาลได้รับการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่

นอกจากนี้ห้องสมุดควรพิจารณาจำหน่ายสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่เก่ามาก ที่ไม่ได้ใช้ หรือใช้น้อยมากออกไปจากชั้นหนังสือ เพื่อจัดหาสิ่งพิมพ์รัฐบาลใหม่ๆ เข้ามาแทนที่ และเพื่อลดปัญหาเรื่องพื้นที่จัดเก็บ และเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการค้นคว้าของผู้ใช้

3. การให้บริการสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย

บรรณารักษ์ควรอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ในการค้นหาสิ่งพิมพ์รัฐบาล โดยจัดให้บริการแนะนำการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลใหม่ การจัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาลใหม่ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้ใช้ทราบ ตลอดจนการให้บริการข่าวสารทันสมัย เป็นต้น

4. รายชื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้จากการวิจัย (ภาคผนวก ค) สามารถใช้เป็นแนวทางแก่บรรณารักษ์ ในการคัดเลือกจัดหาสิ่งพิมพ์รัฐบาลในรายชื่อที่ห้องสมุดยังไม่มีให้บริการ

5. รายชื่อแหล่งสารนิเทศที่ได้จากการวิจัย (ภาคผนวก จ) สามารถใช้เป็นแนวทางแก่บรรณารักษ์ในการให้บริการตอบคำถาม เช่น ใช้แนะนำแหล่งสารนิเทศอื่นๆ ที่อาจมีข้อมูลที่ห้องสมุดวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรไม่มีให้บริการแก่นักศึกษาได้ ในขณะเดียวกัน นักศึกษายังสามารถใช้รายชื่อแหล่งสารนิเทศที่ได้จากการวิจัยเป็นแนวทางในการเข้าถึงแหล่งสารนิเทศอื่นๆ ได้เช่นเดียวกัน

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการวิเคราะห์การอ้างถึงเอกสารประเภทอื่นๆ ในเอกสารวิจัยส่วนบุคคล เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยกับสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น

2. ศึกษาพฤติกรรมการณ์อ้างถึงในการเรียบเรียงเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ของนักศึกษา นายทหารนักเรียน โรงเรียนเสนาธิการทหาร หรือวิทยาลัยการทัพของเหล่าทัพต่างๆ ที่เป็นสถาบันวิชาการทหารชั้นสูงของแต่ละเหล่าทัพ

3. ศึกษาพฤติกรรมการณ์อ้างถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย ในการเขียนบทความวิชาการทางทหาร ในวารสารที่หน่วยงานทหารเป็นผู้ผลิต

ข้อจำกัดในการทำวิจัย

1. รายชื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างถึงในบรรณานุกรมท้ายเล่มเอกสารวิจัยส่วนบุคคลมีหลายรายการที่ให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมไม่สมบูรณ์ และเอกสารวิจัยส่วนบุคคลบางเล่มที่ไม่มีรายการอ้างอิงท้ายเล่ม ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถนำรายการเหล่านั้นมาวิเคราะห์การอ้างถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยได้ ทำให้ต้องตัดรายการเหล่านั้นออกไป

2. การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตจำกัดเฉพาะการศึกษาการอ้างถึง และพฤติกรรมการณ์อ้างถึงที่ปรากฏในเอกสารวิจัยฯ ของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 39 และหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 9 ปีการศึกษา 2539-2540 เท่านั้น ยังมีเอกสารวิจัยฯ ในปีการศึกษาอื่นๆ อีกเป็นจำนวนมากที่ยังไม่ได้นำมาใช้ศึกษา ถ้าได้ศึกษาในจำนวนทั้งหมดจะช่วยให้ทราบถึงการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่วนรวมที่แท้จริง